

Krigsinnsatsen i Sør-Norge

102478

Svein Einmo fremhever i et innlegg i VG 27. november den store innsatsen i kampene mot tyskerne i Nord-Norge i 1940. Det er fullt berettiget. Men det er en misforståelse å tro at det ikke gikk hardt for seg mange steder i Sør-Norge.

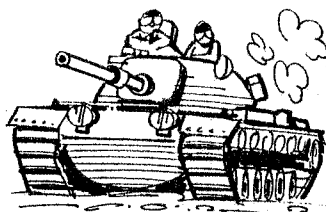
Einmo nevner riktignok bare den sørøstlige utkantdelen, som et område der det bare skal ha vært ydet formell motstand. Han burde ha navngitt noen steder. Det er for øvrig korrekt som «Historieinteressert» skriver i VG 9. desember at det pågikk kamper på begge sider av Mjøsa, foruten i Østerdalen, Gudbrandsdalen, Midtskogen og i Østfold.

La meg tilføye Vinjesvingen i Telemark, der de norske styrkene kjempet i flere dager etter den offisielle kapitulasjonen i Sør-Norge. De hadde da påført tyskerne føl-

bare tap. Ellers gikk det temmelig hardt for seg i Etnadalen og Valdres. Kampene raste mange steder der med tap på begge sider. Tyskerne hadde blant annet både fly og panservogner, noe nordmennene ikke hadde.

Tyskerne var overlegne

V.G. 19/12-92

hva artilleri angår, ikke desto mindre ødela de norske styrkene med sine få kanoner syv av de 12 tyske panservognene i dette krigsavsnittet. En norsk brigade kjempet under kommando av oberst Gudbrand Østbye mot tallmessig langt større, fiendtlige styrker.

Obersten utga senere en bok om krigen i Valdres. Forsvarets krigshistoriske avdeling har også gitt ut en bok om dette krigsavsnittet, skrevet av major Niels Hertzberg. I begge bøkene er det dramatiske beretninger om kampene.

H.C. Hansen,
Notodden.

Krigsinnsats også i Sør-Norge

V.G.
9/12-92

Svein Einmo har i sitt innlegg forrige uke kommet med enkelte uttalelser som jeg ønsker å kommentere.

Einmos påstander om at det bare ble ytt litt formell motstand i de sørøstlige deler av Norge under krigen i 1940, er en påstand som må virke direkte sårende på både dem som deltok i kampene, og dem som mistet venner og slektninger her.

Påstanden kan nesten også tolkes som om befolkningen i de angitte områder var på tyskernes side! Som kjent pågikk tyskeres felttog fra Oslo til Møre i tre uker, til regjeringen besluttet å oppgi kampene i Sør-Norge og

fortsette i Nord-Norge. Det pågikk kamper på begge sider av Mjøsa og opp gjennom Gudbrandsdalen og Østerdalen, med historiske trefninger bl.a. på Midtskogen og i Kvam. Det pågikk også kamper i Østfold.

Etter at felttoget var over, lå byer som Elverum, Åndalsnes og Molde sønderbombet tilbake. Men tyskerne hadde møtt en sterkere motstand enn de hadde regnet med, faktisk noe av den første virkelige motstand etter at

«blitzkrieg»-taktikken ble tatt i bruk.

At kampene i nord skulle ha stor betydning for at konge, kronprins og regjering kunne komme seg over til England, er vel en betydelig overdrivelse. Faktisk må man vel gi motstanden i østlandsområdet, og ikke minst senkingen av «Blücher» ære for dette.

Man bør også ha i tanke at det var ett norsk folk som kjempet, i stedet for å dele det i nord og sør.

Historieinteressert,
Østlandet.